

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSISKAITYMO UŽ ŽEMĖS ŪKIO PRODUKCIJĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1422 2, 4, 5, 6,
7, 8, 11, 12, 13 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Atsiskaitymas už žemės ūkio produkciją – visiškas pirkėjo įsipareigojimų sumokėti pardavėjui **ar reikalavimo teises į gautinas sumas perėmusiam asmeniui** už patiektą žemės ūkio produkciją mokėtiną pinigų sumą įvykdymas, kai pirkėjas sumoka grynuosius pinigus arba perveda negrynuosius pinigus per mokėjimo paslaugų teikėją, nurodytą Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 6 straipsnyje (toliau – mokėjimo paslaugų teikėjas), arba kai dėl žemės ūkio produkcijos pirkėjo ir pardavėjo abipusių įsiskolinimų atsiradę įsipareigojimai (prievolės) baigiasi įskaitymu vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) nuostatomis“.

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 2 dalimi:

„**2. Greitai gendantys žemės ūkio ir maisto produktai – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatyme.**“

3. Buvusias 2 straipsnio 2–22 dalis laikyti atitinkamai 3–23 dalimis.

4. Papildyti 2 straipsnį nauja 16 dalimi:

„**16. Žemės ūkio ir maisto produktai – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatyme.**“

5. Buvusias 2 straipsnio 16–23 dalis laikyti atitinkamai 17–24 dalimis.

6. Pakeisti 2 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„~~17. Žemės ūkio produkcija – žemės ūkio ir maisto produktai taip pat perdirbamosios pramonės ir kitų įmonių bei individualią žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų perdirbti žemės ūkio produktai ir iš jų pagaminti maisto produktai, kombinuotieji pašarai ir kiti tam tikru būdu apdoroti ar apdirbti žemės ūkio produktai.~~“

7. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 23 dalį.

„~~23. Žemės ūkio produktai kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme.~~“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje turi būti nurodyta:

1) žemės ūkio produkcijos pavadinimas, **jus priskyrimas ar nepriskyrimas prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų**, numatomas perkamos–parduodamos žemės ūkio produkcijos kiekis, kokybės reikalavimai, kaina **arba jos nustatymo būdas**;“.

2. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) pirkimo ir tiekimo tvarka (**pristatymo** periodiškumas, **būdas, vieta, laikas**, pirkėjo priimtos žemės ūkio produkcijos įkainojimo trukmė ir, šalims susitarus, išankstinis užsakymas ir (arba) tiekimo grafikas, o parduodant žalią pieną, – reguliariai parduodamo žalio pieno tiekimo laikotarpio trukmė);“.

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją terminai ūkio subjektų sudaromose sutartyse

1. Žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyse, sudaromose ūkio subjektų, atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją terminas, į jį įskaitant ir šios produkcijos įkainojimo trukmę, negali būti ilgesnis ~~negu~~ **kaip**:

1) ~~Vyriausybės tam tikrai žemės ūkio produkcijai nustatytas atsiskaitymo terminas—30 ar 60 kalendorinių dienų nuo perkamos~~ **perkamu greitai gendančių žemės ūkio produkcijos ir maisto produktų** gavimo dienos;

2) 60 kalendorinių dienų nuo perkamos žemės ūkio produkcijos, **kuri nepriskirtina prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų**, gavimo dienos ~~atsiskaitant už tą žemės ūkio produkciją, kuriai Vyriausybė nenustato atsiskaitymo termino, išskyrus atvejus, kai dėl to žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje aiškiai susitariama kitaip ir jeigu tai yra objektyviai pagrįsta, atsižvelgiant į konkretų šios sutarties pobūdį ir (arba) jos ypatumus, ir nėra nesąžininga žemės ūkio produkcijos pardavėjo atžvilgiu pagal šio įstatymo 13 straipsnio nuostatas.~~

2. Vyriausybė tam tikrai žemės ūkio produkcijai, nurodytai šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, nustato 30 kalendorinių dienų atsiskaitymo terminą nuo gavimo dienos.

3. Žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyse ar susitarimuose, susijusiuose su bet kokios formos finansavimo teikimu ūkio subjektams, negali būti sąlygų, leidžiančių nesilaikyti šiame įstatyme nustatytų atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją terminų ar jų viršyti.“

4 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją terminai ūkio subjektų (žemės ūkio produkcijos pardavėjų) ir viešųjų subjektų sudaromose sutartyse

1. Greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų bei žemės ūkio produkcijos, nurodytos 5 straipsnio 2 dalyje, pirkimo–pardavimo sutartyse, sudaromose ūkio subjektų (žemės ūkio produkcijos pardavėjų) ir viešųjų subjektų, atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją laikotarpis, į jį įskaitant ir šios produkcijos įkainojimo trukmę, neturi viršyti 30 kalendorinių dienų nuo jų gavimo dienos.

2. Žemės ūkio produkcijos, išskyrus žemės ūkio produkciją, nurodytą šio straipsnio 1 dalyje, pirkimo–pardavimo sutartyse, sudaromose ūkio subjektų (žemės ūkio produkcijos pardavėjų) ir viešųjų subjektų, atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją laikotarpis, į jį įskaitant ir šios produkcijos įkainojimo trukmę, turi neviršyti neturi viršyti bet kurio iš šių terminų:

1) 30 kalendorinių dienų nuo PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiavėčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo dienos;

2) jeigu PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiavėčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo diena yra neaiški, – 30 kalendorinių dienų nuo perkamos žemės ūkio produkcijos gavimo dienos. PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiavėčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo diena yra laikoma neaiškia, jeigu PVM sąskaita faktūra, sąskaita faktūra arba lygiavertis mokėjimo reikalavimo dokumentas neišduodami žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo momentu arba nepridedami prie šios produkcijos gabenimo dokumentų, arba išsiųsti nesinaudojant elektroninėmis priemonėmis, fiksuojančiomis išsiuntimo datą ir laiką;

3) jeigu žemės ūkio produkcijos pirkėjas PVM sąskaitą faktūrą, sąskaitą faktūrą arba lygiavertį mokėjimo reikalavimo dokumentą gauna anksčiau negu žemės ūkio produkciją, – 30 kalendorinių dienų nuo perkamos žemės ūkio produkcijos gavimo dienos;

4) jeigu įstatymuose arba žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje yra nustatyta šios produkcijos priėmimo ir (arba) patikrinimo dėl žemės ūkio produkcijos atitikties šios sutarties sąlygoms procedūra ir jeigu žemės ūkio produkcijos pirkėjas gauna PVM sąskaitą faktūrą, sąskaitą faktūrą arba lygiavertį mokėjimo reikalavimo dokumentą šios produkcijos priėmimo ir (arba) patikrinimo dieną arba anksčiau, – 30 kalendorinių dienų nuo žemės ūkio produkcijos priėmimo ar patikrinimo dienos.

23. Žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyse, sudarytose ūkio subjektų (žemės ūkio produkcijos pardavėjų) ir viešųjų subjektų, nustatyti atsiskaitymo terminai negali būti ilgesni negu šio straipsnio 4 2 dalyje nustatyti terminai, išskyrus atvejus, kai dėl to žemės ūkio produkcijos

pirkimo–pardavimo sutartyje aiškiai susitariama kitaip, jeigu tai yra objektyviai pagrįsta, atsižvelgiant į konkretų šios sutarties pobūdį ir (arba) jos ypatumus, ir jeigu bet kuriuo atveju atsiskaitymo terminas, į jį įskaitant ir šios produkcijos įkainojimo trukmę, neviršija 60 kalendorinių dienų nuo perkamos žemės ūkio produkcijos gavimo dienos. **Ši nuostata netaikoma sutartims, nurodytoms šio straipsnio 1 dalyje.**

34. Jeigu žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje, sudarytoje ūkio subjekto (žemės ūkio produkcijos pardavėjo) ir viešojo subjekto, yra nustatytas ilgesnis negu 60 kalendorinių dienų terminas, tokia sutarties sąlyga laikoma negaliojančia ir už gautą žemės ūkio produkciją su šios produkcijos pardavėju turi būti atsiskaitoma laikantis šio straipsnio 1 **dalis ir 2 dalies** 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytų terminų.

45. PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiaverčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo dienos (datos ar datos ir valandos) nustatymas nėra žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutarties, sudarytos ūkio subjekto (žemės ūkio produkcijos pardavėjo) ir viešojo subjekto, reglamentavimo dalykas.“

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Žemės ūkio produkcijos priėmimo ir (arba) patikrinimo procedūros terminas

Šio įstatymo 6 straipsnio 4 **2** dalies 4 punkte ir 12 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodyta žemės ūkio produkcijos priėmimo ir (arba) patikrinimo procedūra vykdoma laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir negali užtrukti ilgiau negu 30 kalendorinių dienų nuo žemės ūkio produkcijos patiekimo šios produkcijos pirkėjui dienos, išskyrus atvejus, kai ūkio subjektų sudaromoje žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje arba ūkio subjekto (žemės ūkio produkcijos pardavėjo) ir viešojo subjekto sudaromoje žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje ir viešųjų pirkimų dokumentuose aiškiai nustatoma kitaip ir jeigu tai nėra nesąžininga žemės ūkio produkcijos pardavėjo atžvilgiu pagal šio įstatymo 13 straipsnio nuostatas.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu gavęs žemės ūkio produkciją šios produkcijos pirkėjas negali atsiskaityti su jos pardavėju žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje numatytu būdu per šio įstatymo 5 straipsnyje arba 6 straipsnio 1 **ar**, 2 **ar** 3 dalyje nustatytą atsiskaitymo terminą, į jį įskaitant ir žemės ūkio produkcijos įkainojimo trukmę, gavęs rašytinį prašymą jis privalo ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui išduoti už patiektą žemės ūkio produkciją mokėtinos pinigų sumos arba

pardavėjo pageidaujamos šios sumos dalies mokėjimo paslaugų teikėjo akceptuotą ar laiduotą vekselį arba atsiskaitymą užtikrinti laidavimu, garantija ar įkeitimu (hipoteka), jeigu žemės ūkio produkcijos pardavėjo reikalavimai vienu iš šių būdų nebuvo užtikrinti anksčiau. Skolinio įsipareigojimo užtikrinimo priemonę pasirenka žemės ūkio produkcijos pirkėjas, jeigu žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje nenumatyta kitaip. Palūkanos už vekselio sumą skaičiuojamos Lietuvos Respublikos įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatyme nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Teisės į pavėluoto mokėjimo palūkanas atsiradimas

Jeigu gavęs žemės ūkio produkciją šios produkcijos pirkėjas neatsiskaito su jos pardavėju iki šio įstatymo 5 straipsnyje arba 6 straipsnio 1, ~~ar 2~~ **ar 3** dalyje nustatyto atsiskaitymo termino, į jį įskaitant ir žemės ūkio produkcijos įkainojimo trukmę, pabaigos, žemės ūkio produkcijos pardavėjas turi teisę į pavėluoto mokėjimo palūkanas be atskiro įspėjimo žemės ūkio produkcijos pirkėjui jas mokėti, jeigu žemės ūkio produkcijos pardavėjas įvykdė įstatymuose ir (arba) žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartyje jam nustatytas pareigas, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio produkcijos pirkėjas nėra atsakingas už vėlavimą sumokėti.“

8 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jeigu PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiaverčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo diena yra neaiški, – praėjus 30 kalendorinių dienų nuo perkamos žemės ūkio produkcijos gavimo dienos. PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros arba lygiaverčio mokėjimo reikalavimo dokumento gavimo diena yra laikoma neaiškia, jeigu PVM sąskaita faktūra, sąskaita faktūra arba lygiavertis mokėjimo reikalavimo dokumentas ~~nėra~~ **nei**šduoti žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo momentu arba nepridėti prie šios produkcijos gabenimo dokumentų, arba išsiųsti šio įstatymo 6 straipsnio ~~4~~ **2** dalies 2 punkte nustatytu būdu;“.

9 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) aplinkybę, ar žemės ūkio produkcijos pirkėjas nukrypo nuo šio įstatymo 5 straipsnyje ar 6 straipsnio 1, ~~ar 2~~ **ar 3** dalyje nustatytų atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją terminų ir (arba) šio įstatymo 12 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų pavėluoto mokėjimo palūkanų apskaičiavimo ir jų išmokėjimo žemės ūkio produkcijos pardavėjui tvarkos ir nuo šio įstatymo 12 straipsnio 4 ir 5

dalyse numatytų žemės ūkio produkcijos pardavėjo patirtų išieškojimo išlaidų kompensavimo sumų dėl objektyvių priežasčių.“

10 straipsnis. 7 skirsnio pavadinimo keitimas

Pakeisti septintojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„ATSISKAITYMO ATSISKAITYMŲ UŽ ŽEMĖS ŪKIO PRODUKCIJĄ KONTROLĖ TIKRINIMAS IR INFORMACIJOS TEIKIMAS“.

11 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Atsiskaitymo Atsiskaitymų už žemės ūkio produkciją kontrolė tikrinimas ir informacijos apie atsiskaitymo būklę teikimas

1. ~~Valstybinė mokesčių inspekcija tikrina~~ Savivaldybės vykdomosios institucijos arba jų įgalioti asmenys turi teisę tikrinti, ar žemės ūkio produkcijos pirkėjai, laikydamiesi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, sudaro rašytines žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartis, apskaičiuoja pavėluoto mokėjimo palūkanas ir atsiskaito su žemės ūkio produkcijos pardavėjais, taip pat teikti siūlymus Vyriausybei dėl priemonių atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją būklei gerinti ~~atsiskaito su žemės ūkio produkcijos pardavėjais.~~

2. ~~Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka~~ Informaciją apie atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją būklę ~~teritorinėms valstybinėms mokesčių inspekcijoms~~ Valstybinei mokesčių inspekcijai kas mėnesį privalo teikti žemės ūkio produkcijos pirkėjai:

1) prekybos įmonės, kurių pajamos per paskutinius ataskaitinius metus yra 1,5 milijono eurų arba daugiau;

2) žemės ūkio produktų perdirbimo įmonės, kiti ūkio ir viešieji subjektai, superkantys žemės ūkio produktus apdoroti, apdirbti, perdirbti, naudoti savo ūkio reikmėms ar maitinimo poreikiams tenkinti ir (arba) parduoti, ir kurių pajamos per paskutinius ataskaitinius metus yra 0,3 milijono eurų arba daugiau.

Informacijos apie atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją teikimo tvarką nustato Valstybinė mokesčių inspekcija, suderinusi su Žemės ūkio ministerija.

~~Savivaldybės vykdomosios institucijos arba jų įgalioti asmenys turi teisę tikrinti, ar žemės ūkio produkcijos pirkėjai, laikydamiesi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, sudaro rašytines žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartis, apskaičiuoja pavėluoto mokėjimo palūkanas ir atsiskaito su žemės ūkio produkcijos pardavėjais, taip pat teikti siūlymus Vyriausybei dėl priemonių atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją būklei gerinti.~~

3. Valstybinė mokesčių inspekcija kas ketvirtį, per penkiolika darbo dienų jam pasibaigus, informaciją apie atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją būklę pateikia Žemės ūkio ministerijai.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Įstatymo pažeidimų tyrimo procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos tirti vadovaujantis įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis, galiojusiomis iki šio įstatymo įsigaliojimo.
4. Žemės ūkio produkcijos pirkimo–pardavimo sutartys, sudarytos iki šio įstatymo įsigaliojimo, per vienerius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo turi būti peržiūrėtos ir patikslintos bei užtikrinama jų atitiktis šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatoms.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas